Forslag og baggrund for sammenlægning af Sparkær Vandværk med Energi Viborg Vand

Kære medlemmer af Sparkær Vandværk,

Bestyrelsen har nøje vurderet Sparkær Vandværks fremtid og vil med dette skriv give jer det fulde grundlag for at stemme om sammenlægning med Energi Viborg Vand. Nedenfor samler vi alle relevante forhold – tekniske, økonomiske og strategiske – så beslutningen kan træffes på et oplyst grundlag.

Status og udfordringer

- Sparkær Vandværk har leveret vand til byen siden 1912. Produktionsanlægget blev senest ombygget i 1984.
- Vi har i dag indvindingstilladelse til 30.000 m³/år og indvinder aktuelt under dette niveau, mens vi allerede får ca. 20.000 m³/år leveret fra Energi Viborg Vand (EVV) via en byportsaftale fra 2012.
- Produktionsanlægget er nedslidt, og særligt Søndre Vandværk er plaget af fugt. Afgangsrør fra begge værker trænger til udskiftning.
- Foreløbige erfaringstal fra lignende værker indikerer, at en renovering eller nybygning vil koste omkring 2 mio. kr.
- Grundvandet indeholder spor af pesticidet CGA 108906, hvilket understreger behovet for et robust beredskab og høj forsyningssikkerhed.
- Vandværket mangler beredskabsplan og nødgeneratorer, hvilket øger sårbarheden.
- Sparkær Vandværk er i den nye vandforsyningsplan (forventet ikrafttræden primo 2026) kategoriseret som et B-vandværk (<35.000 m³/år). B-vandværker kan ikke få tilladelse til større renoveringer som ny rentvandstank eller boringer – kun mindre reparationer. Når planen træder i kraft, er vi derfor reelt ikke sikret mulighed for at modernisere eller udvide anlægget.

Økonomi og prisniveau

- Sparkær Vandværk har ingen opsparing – midlerne blev anvendt til ny hovedledning i samgravningsprojektet ved kloaksepareringen.
- Uanset om vi fusionerer eller ej, vil vandpriserne stige til niveauet for Energi Viborg Vand, fordi:
    - Driftsomkostningerne for Sparkær vil stige (vedligehold, BNBO-krav, analyser, administration).
    - Som selvstændigt distributionsselskab vil vi være et fordyrende mellemled, hvor omkostningerne bæres af færre kunder.
- Energi Viborg Vand tilbyder en tilslutningsafgift på 5.964 kr. pr. kunde (betaling i 4 rater). Bidraget dækker:
    - Udskiftning af målere og etablering af kommunikationsnetværk.
    - Trykforøger til højtliggende ejendomme.
    - Nedlæggelse og sanering af Søndre Vandværk og boringer.
    - Sparkær har ingen midler til at reducere dette beløb.

Fordele ved sammenlægning

1. Forsyningssikkerhed: EVV har større kapacitet, flere boringer og et bedre nødberedskab end vi kan opretholde alene. De har leveret vand til Sparkær i mere end et årti uden problemer.
2. Professionel drift: EVV har teknisk ekspertise og overvågningssystemer, som vi ikke kan matche.
3. Stordriftsfordele: Omkostninger deles på mange flere kunder, hvilket stabiliserer økonomien.
4. Færre risici og mindre administration: BNBO-aftaler og krav om analyser af grundvand bortfalder, når vi ikke længere har egen indvinding.
5. Tryghed i fremtiden: Hvis noget skulle ske med en enkelt boring eller et lokalt anlæg, er EVV langt bedre rustet til at levere alternativ forsyning.

Bekymringer og svar

- Tilslutningsafgiften er høj: Ja, men alternativet er større investeringer alene. Uden fusion ville vi skulle finde finansiering til renovering eller nybygning – formentlig dyrere pr. husstand.
- Følelser og lokal identitet: Sparkær Vandværk har en stolt historie. En sammenlægning udsletter ikke historien – vi kan bevare mindet, fx med en lokal markering af værkets 100+ år. Beslutningen handler om at sikre fremtidens forsyning, ikke om at slette fortiden.
- Kan vi stole på EVV? EVV er under kommunal kontrol og reguleret af vandforsyningsloven. De er forpligtet til at levere og har langt større backup-kapacitet og ressourcer end vi kan opbygge lokalt.

Bestyrelsens indstilling

På baggrund af anlæggets tilstand, den kommende B-vandværksklassificering, de høje investeringsbehov, BNBO-problematikker og forventede prisstigninger anbefaler bestyrelsen, at Sparkær Vandværk sammenlægges med Energi Viborg Vand på de tilbudte vilkår.

Dette valg giver:

- Stabil og sikker forsyning.
- Professionel drift uden risiko for pludselige millionudgifter.
- Mindre bureaukrati og lavere samlet risiko for Sparkærs borgere.

Vi opfordrer alle medlemmer til at møde op og stemme, så beslutningen træffes med bred opbakning.

Q&A – Ofte stillede spørgsmål om Sparkær Vandværks fremtid

1. Hvorfor overhovedet overveje en fusion?

Sparkær Vandværk bliver i den nye vandforsyningsplan kategoriseret som et B-vandværk (<35.000 m³/år). B-vandværker kan ikke få tilladelse til større renoveringer som nye rentvandstanke eller boringer. Samtidig er vores produktionsanlæg nedslidt, vi mangler beredskabsplan og nødgenerator, og afgangsrør skal udskiftes. Viborg Kommunes plan er, at vi fremover forsynes fra Energi Viborg Vand.

---

2. Kan vi ikke bare låne penge og renovere selv?

Vi har ingen opsparing (den blev brugt på hovedledningen under kloaksepareringen). Selv hvis vi søger lån via Kommunekredit, vil kommunen næppe stille garanti – de har allerede planlagt, at Sparkær skal forsynes fra EVV, og B-klassificeringen begrænser vores muligheder. Selv hvis lånet blev godkendt, vil vi ende med højere priser pr. kunde end ved en fusion.

---

3. Hvorfor er tilslutningsafgiften på ca. 5.964 kr. nødvendig?

Beløbet dækker:

- Udskiftning af målere og etablering af kommunikationsnetværk.
- Trykforøger til højtliggende ejendomme.
- Nedlæggelse og sanering af Søndre Vandværk og boringer.

  Dette er en engangsinvestering, som sikrer stabil forsyning og korrekt tryk. Uden fusion skulle vi selv finansiere lignende eller større investeringer – formentlig dyrere pr. kunde.

---

4. Vil vandprisen stige, hvis vi fusionerer?

Ja – men vandprisen vil stige uanset hvad. Hvis vi bliver selvstændige, skal vi alligevel betale mere for drift, BNBO-krav, vedligehold og administration. En fusion betyder, at prisen stiger til EVV's niveau, men uden yderligere risiko og uden de store vedligeholdelsesomkostninger.

---

5. Hvad hvis noget sker med Energi Viborg Vand – kan vi stole på dem?

Energi Viborg Vand er under kommunal kontrol og reguleret af vandforsyningsloven. De har større kapacitet, flere boringer, nødberedskab og backup-systemer, som vi ikke kan opretholde alene. EVV har allerede leveret 20.000 m³/år til Sparkær i mere end et årti uden problemer. En stor forsyning giver faktisk højere sikkerhed, ikke mindre.

---

6. Mister vi ikke vores lokale identitet?

Sparkær Vandværk har en stolt historie siden 1912, og det kan vi fortsat ære – fx med en markering eller historisk tavle. Beslutningen handler ikke om at slette vores historie, men om at sikre fremtidens forsyning. Vi vil stadig have mulighed for at repræsentere Sparkærs interesser gennem EVV's forbrugerråd.

---

7. Kan vi vente nogle år og se tiden an?

At vente vil kun gøre beslutningen dyrere og mere risikabel. Når B-klassificeringen træder i kraft, kan vi ikke regne med at få tilladelse til større renoveringer, og vores anlæg er allerede nedslidt. Hvis en akut hændelse opstår (f.eks. teknisk nedbrud eller forurening), kan vi blive tvunget til en hurtig – og dyrere – løsning.

---

8. Hvad sker der, hvis fusionen stemmes ned?

Vi skal stadig købe alt vores vand fra EVV. Sparkær Vandværk vil fortsætte som et distributionsselskab, men vi vil være et fordyrende mellemled, stadig bære vedligehold, analyser og administration – og uden garanti for finansiering af større anlægsarbejder. Vandprisen vil stadig stige til EVV-niveau, men uden de fordele en fusion giver.

Opsummering til medlemmerne

Fusionen er ikke et fravalg af Sparkærs historie, men en fremtidssikring af vores vandforsyning. B-klassificeringen, manglende opsparing, store investeringsbehov og BNBO-krav betyder, at vi ikke realistisk kan fortsætte som selvstændigt værk uden højere priser og større risiko. Energi Viborg Vand giver stabilitet, stordriftsfordele og professionel drift.